

Alkotó: KÁRÉNY KUNDT
Ajánlás dátuma: 1976.

TART.: TÖRTÉNELMI MUNKÁK

_____

5 lap

_____

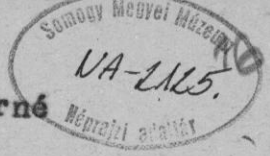
FOLKLÓRIS MUNKÁK: KAPCSOLAT

SZAKMUNKÁK:

LXVI

VECTA KOZAS:

Mátyás királynak vót egy igazmondó juhásza. Az sohase hazudott. Mátyás király fogadott a burkus királlyal, hogy neki az ő juhásza még sohase hazudott. Nagy összegbe fogadtak fel, hogy ha nem is hazudott, de most hazudik majd.

Hát, Mátyás királynak vót egy aranyszörü báránkája, amit a juhász őrzött a tanyán. Men hozzá a burkus király, hogy adja el neki az aranyszörü bárányt, sok pénzt ígért a juhásznak. Azt mondta a juhász, hogy azt nem lehet eladni, mert Mátyás királynak mit mondana, hogy hová lett az aranyszörü bárány? Hát azt mondja nekije a burkus király, a juhásznak azt mondja, hogy megette a farkas. "Hát hazudsz valamit neki!" Hogy ő nem teszi meg, hogy ő nem adja el a bárányt. Dehát csak nem ment el onnat a burkus király, míg a bárányt meg nem kapja. Azt mondja, jó van, ha ennyire van, adja neki oda a lányát egy éjjelre, akkor neki adi az aranyszörü bárányt.

A burkus királynak nem köllött több, elment haza, elhozta a lányát egy éjjelre és elvitte az aranyszörü bárányt.

Másnap akkor megy az juhász az uton, megy Mátyás királyhoz, hogy megjelenti, hogy elveszett az aranyszörü bárány. S fogja a botját és egy helyre leszurja és ráakasztja a kalapját és akkor elment jó távolra tőle és megy feléje, mintha a bot lenne a király és ő a juhász. Megy a bothoz és mondja neki, hogy "jónapot felséges király!"

Azt mondja a király: "Adjon Isten juhász, mi ujság a tanyán?" Azt mondja a juhász: "Ellopták az aranyszörü bárányt!" - "De, ha ellopták vóna az aranyszörü bárányt, ellopták vóna a másikat is!"

Azt mondja: "Ez nem jó lesz így!"

Fölveszi a kalapját, a fejibe teszi, a botot fölveszi, megy tovább. Spekulál: "Ez nem jó lesz, ez a hazugság!"

Megen elmegy egy darabig, újra leszurja a botot, újra ráakassza a kalapját. Ismét eleibe áll és mondja neki:

- Jónapot felséges király!

- Adjon Isten juhász, miujság a tanyán?

- A farkas megette az aranyszőrü bárányt.

- Hát akkor ha megette az aranyszőrü bárányt, megette vóna a másikat is!

Fölhuzza a botját, kalapját a fejibe teszi. "Ez se jó hazugság!" - Megy tovább. Közbe odaér Mátyás király palotájáho és bemegy és köszönti a királyt.

- Adjon Isten jónapot felséges király!

De már a burkus király ott ült Mátyás király mellett.

- Adjon Isten juhász! Mi ujság a tanyán?

- Elcseréltem az aranyszőrü bárányt.

- Mivel, juhász?

- A burkus király lányával!

Akkor a király megveregezte a juhásznak a vállát. ~~XXXXXXXXXXXX~~

- Derék gyerek vagy te, csakugyan nem hazudtál!

- Így aztán a burkus királynak meg kellett fizetné a nagy fogadást, mert a juhász csakugyan nem hazudott.

x

Mátyás király mikor járta az országot, bement a ~~kanásznál malacot főztek savanyu~~ kanászhó vacsorára. A kanásznál malacot főztek savanyu levesnek, a malac feje bent vót a tálba. Aztán a király igen szerette a malacfejet, a kanász előtt vót a malac feje, Mátyás király meg odakapalazi és kiakarta venni a malac fejét magának. És a kanász megütötte kalánnal Mátyás királynak a kezefejét és azt mondta neki:

- Öcsém, tanulj emberséget, még nagy ember lehet belőled!

Akkor Mátyás király elment haza és egyszer a kanásznak ment egy levél, hogy hivati Mátyás király hozzája. Hát, félt ám a kanász, hogy mért hivati őtet Mátyás király a kastélyához, mit akar ü vele, egy kanással. Dehát mindegy vót, ha már hivatták el köllött menni. Fölöltözött, mint a kanászok szoktak, kipödörgeti a bajuszát és elment a királyi palotába, s jelentkezett Mátyás királynál.

Hát, azt mondja Mátyás király.

- Jól van kanász, hogy megyüttél, azért hivatalak, estére nálunk maradsz. Hus lesz a vacsora, malac leves, mivel én is ettem már egyszer nálad malacot vacsorára.

Megijedt akkor a kanász, hogy biztos ennek a kezéből ütötte ki a malacfejet. Akkor azt mondta Mátyás király.

- Engem is becsületre tanítottál. Most van az urak között is egy olyan ur, hogy az is mindig más eleibe kanalaz. Azért hivtalak, hogy azt is tanítsd meg becsületre.

Aztán megmondta a király, hogy ugy tegyék a tálat, hogy a kanász előtt legyen a malac feje. Ugy is csinálták a betálatnál, hogy a kanász előtt lett a malac feje. Amint mindegyik szedni akart magának, az az ur odanyult a kanász eleibe és elkanyarította a malacfejet. A kanász meg fogta a kenalat oszt megütötte jól a kezefejit neki. Erre az ur fölugrott és kardot rántott, le akarta a kanászt szurni.

Akkor a király is fölugrott és azt mondta a barátjának:

- Nem bántod azt az embert, mert engem is ez tanított meg becsületre és most téged is ő tanított meg. Azért hivtam, hogy tanuld meg te is, hog más elől ne kanyarítsd el az ételt.

A faluba gazdag ember vót a biró, minden szegény embert odahivott, hogy neki az ől fát hordják haza. Nem fizetett nekik. Vót egy hajdu az uccán, ha meglátott egy embert zavarta, a birónak hogy hordják a fáját.

Ezt meghallotta Mátyás király. Hogy meggyőződjön rajta, fölöltözött vándorruhába és akkor elment a falu végire, oda kifeküdt.

Arra ment a hajdu, meglássa és idakiált rája, hogy: "Hó, te naplopó, nem szégyelled magad? Itten dőzsölsz? Gyorsan ugorj nekem és eredj fáthordani.

- Hát a fizetés mennyi lesz?

Fogta a hajdu a kampósbotját, jól ráhuzott a hátra végig.

- Ez lesz a fizetés!

Akkor ment Mátyás király, hajtotta a biró fát hordani. Egész nap hordta. Minden fára ráírta krétával a nevét. Este aztán odament a biróhoz Mátyás király, hogyhát fizesse ki a mai bért neki is és a többi munkásnak is.

Megfogatta a biró a hajdujával Mátyás királyt és jól kikorbácsoltatta.

- Pizkos gazember, még lázitol? Itt van a béred!

Akkor fogta Mátyás király, elment haza.

Akkor másnap fölöltözött a királyi ruhájába és lóháton elment, elvágatott oda a faluba. Kérdezte a birótól, hogy kik hordták ide ezt a fát? Azt mondja, hogy munkások.

- Mennyi munkabért fizetett nekik?

- Két tallért.

- Hát akkor má nekem mér korbáccsal fizetett, mikor itt estig összehordtam a fát?

Akkor megijedt a biró roskadozott és ámult-ámult és odaszólt Mátyás király az embereknek:

- Amir Mátyás király rá van írva, rakják kupacba

Hát jó csomó lett, mert Mátyás király nagyon szorgalmasan hordta a fát.

M biró már roskadozott a félelemben.

Akkor azt is deresre huzatta Mátyás király és a saját hajduival kikorbácsoltatta, és a munkásoknak a bért kifizettette vele. Így aztán nem mertek ilyeneket csinálni, mert Mátyás király mindenhol jelen vót. Dehát "meghalt Mátyás király, oda az igazság!"